

8. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ

Т.Ю. Богдан

Національний університет харчових технологій

Глобалізація є тривалим процесом інтеграції національних економік світу, виступає складним явищем їх взаємозалежності, що виникає у зв'язку з обміном товарів і послуг та потоками капіталів. Явище глобалізації є всеохоплюючим, оскільки зачіпає практично всі сфери суспільного життя — економіку, політику, ідеологію, соціальну сферу, культуру, екологію, безпеку тощо.

Глобалізація має такі позитивні впливи на інноваційний розвиток підприємств:

- наявність умов для вільного переміщення між країнами ресурсів, що дає можливість національним підприємствам залучати необхідні інноваційні ресурси з метою отримання переваг від поточного етапу функціонування інноваційних потенціалів або/та формування ресурсного забезпечення для переходу на наступний етап інноваційного розвитку;

- інтеграція країн при наближенні рівнів їх соціально-економічного розвитку, спільності цілей та засобів їх досягнення, яка обумовлює взаємовідповідність напрямків і темпів змін інноваційних потенціалів їх підприємств;

- привнесення вищої культури управління, нових принципів побудови соціального діалогу, що створює нові матеріальні та нематеріальні стимули для національних виробників;

- запровадження сучасних систем контролю якості як сировини, так і кінцевої продукції, що підвищують конкурентоспроможність національних підприємства на світовому ринку;

- розвиток інформаційно-комунікативних технологій, які сприяють виходу підприємства на світовий ринок, призводять до зменшення витрат підприємства та підвищення швидкості передачі інформації як сучасного виробничого ресурсу.

Разом з тим, глобалізація посилює свій вплив на розвиток національних підприємств за рахунок таких негативних факторів:

- підвищення залежності національних економік світу та її суб'єктів від спрямованості політики структур глобалізованого суспільства, яка проявляється у зниженні власних можливостей країн вирішувати внутрішні проблеми поширення інновацій, які надають під обов'язкове виконання визначених умов. Зрозуміло, що останні переважним чином відображають інтереси країн, які панують у глобалізованому світі та негативно впливають на інноваційний розвиток країн із трансформаційною економікою та країн, що розвиваються;

- набуття глобальними компаніями та організаціями панівної ролі національних держав у проведенні зовнішньоекономічної політики. Так, глобальні корпорації використовують для власної інноваційної діяльності ресурси та виробляють стандартизовані в глобальному світі товари та послуги. Така діяльність корпорацій сприяє закріпленню певного стану інноваційного потенціалу означених країн та перешкоджає переходу на новий етап функціонування;

- залежність від імпорту технологій супроводжується необхідністю залучення імпоротної сировини, що зменшує стимули для пошуку нових ідей та джерел ресурсів, з одного боку, та сприяє втраті національних ознак товарів та послуг.

Варто зазначити, що прискорення глобальних тенденцій ускладнює процес визначення цілей підприємств, обмежує умови їх досягнення, порушуючи баланс цієї складної соціально-економічної системи. Адаптація підприємства до зовнішніх умов розвитку є викликом та потребою сучасної дійсності.

Науковий керівник: Т.В. Швед.